

Verklaring voor een spoorwegveiligheidscultuur in Europa

Verenigd voor spoorwegveiligheid

Deze verklaring toont het engagement van de leiders en overheden van heel de Europese spoorwegsector om een positieve veiligheidscultuur te promoten en zijn actoren te sensibiliseren. Een positieve veiligheidscultuur versterkt de effecten van een veiligheidsbeheersysteem, door de slagkracht en efficiëntie van het veiligheidsbeheer te versterken.

Door deze verklaring te ondertekenen zijn wij, leiders van spoorwegsector, het over de volgende punten eens:

- › *Veiligheid is een essentiële drager voor efficiëntie en bedrijfszekerheid van de spoorwegdiensten. Veiligheid mag niet in het gedrang gebracht worden door concurrerende doelstellingen na te streven. We ondersteunen dit dagelijks door onze visie, onze doelstellingen, onze indicatoren en de praktijken waarmee we onze middelen toewijzen, en meer in het algemeen alle aspecten van onze operationele activiteiten. Een goed beheer van de veiligheid steunt op een pro-actieve risicobenadering.*
- › *Onze organisaties promoten veiligheid, het melden van gebeurtenissen en de principes van een eerlijke cultuur bij het leidinggegevende kader en al onze medewerkers, net als extern aan de onderneming, bij overheden, dienstverleners en leveranciers. Samen, geven we actief voorrang aan het wederzijds respect, elkaar helpen en samenwerken om een vertrouwensrelatie op te bouwen en een gezamenlijk begrip van de realiteit op het terrein te krijgen.*
- › *Veiligheid is een individuele verantwoordelijkheid in overeenstemming met de vorming, de ervaring, de normen en professionele praktijken die de rol of de functie kenmerken van het individu. Onze organisaties moeten veilig gedrag versterken en een aangepaste professionele omgeving bieden die toelaat om het werk in alle veiligheid uit te voeren – dit houdt onder meer het definiëren van taken, tools, vorming en procedures in.*
- › *In een spoorwegomgeving, kunnen individuen, ondanks hun vorming, expertise, ervaring, competenties en goede wil, geconfronteerd worden met situaties waarbij de grenzen van de menselijke prestatie in combinatie met onverwachte effecten van het systeem, leiden tot ongewenste gevolgen. Onze organisaties engageren zich om de nodige maatregelen te nemen om de risico's te beheren waaronder deze die verband houden met de limieten van het menselijke kunnen.*

- › *De onderzoeken en analyses van evenementen moeten rekening houden met de werking van het systeem en de condities en factoren die de werkpraktijken beïnvloeden, eerder dan het toewijzen van individuele verantwoordelijkheden of schuld. Deze aanpak moet weerhouden worden behalve in het geval van grove nalatigheid, moedwillige inbreuken en destructieve daden die op significante wijze de spoorwegveiligheid in het gedrang brengen.*
- › *Positief gedrag en de initiatieven die veiligheid bevorderen moeten erkend en gedeeld worden binnen de organisatie om het belang te onderstrepen dat we hechten aan het continu verbeteren van de veiligheid.*
- › *Medewerkers, op alle niveaus van de organisatie, dragen actief bij tot het bepalen van de organisatieprincipes en praktijken die een positieve veiligheidscultuur bevorderen, continu ontwikkelen, promoten en evalueren.*

Samen kunnen we ons doel bereiken om van de Europese Unie de wereldwijde koploper te maken op het gebied van spoorwegveiligheid.

Wat ERA verstaat onder veiligheidscultuur

Veiligheidscultuur verwijst naar de interactie van de vereisten van het veiligheidsbeheersysteem, hoe personen deze interpreteren, gebaseerd op hun attitudes, waarden en overtuigingen en hoe ze werkelijk handelen, weerspiegelt in beslissingen en gedrag.

Een positieve veiligheidscultuur wordt gekarakteriseerd door een collectief engagement van leiders en individuen om altijd veilig te handelen, in het bijzonder wanneer ze geconfronteerd worden met tegenstrijdige doelen.

Wettelijke referentie: Herschikking Richtlijn inzake veiligheid op het spoor - Richtlijn (EU) 2016/798

Overweging 10: De lidstaten dienen een cultuur van vertrouwen, vertrouwelijkheid en leren over en weer te bevorderen, waarbij het personeel van spoorwegondernemingen en de infrastructuurbeheerders worden aangemoedigd bij te dragen aan de ontwikkeling van veiligheid, met inachtneming van vertrouwelijkheid.

Artikel 9 (2): Via het veiligheidsbeheersysteem bevorderen infrastructuurbeheerders en spoorwegondernemingen een cultuur van wederzijds vertrouwen en leren, waarin het personeel wordt aangemoedigd om bij te dragen tot het ontwikkelen van de veiligheid, met waarborging van de vertrouwelijkheid.

Article 29 (2): Het Bureau evalueert de ontwikkeling van de veiligheidscultuur, met inbegrip van de rapportage van voorvallen. Het dient uiterlijk op 16 juni 2024 bij de Commissie een verslag in met daarin, indien nodig, voorstellen voor in het systeem aan te brengen verbeteringen. De Commissie neemt op basis van deze aanbevelingen passende maatregelen en stelt, indien nodig, wijzigingen van deze richtlijn voor.